

ВИВЧЕННЯ АНГІОАРХІТЕКТОНІКИ СУДИН ЗОВНІШНЬОЇ АРТЕРІЇ, ЯК ШЛЯХ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИК ПЛАСТИЧНИХ ТА РЕКОНСТРУКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ НА ГОЛОВІ ТА ШИЇ

Аветіков Д.С., Соколов В.М.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

При проведенні пластичних реконструктивно-відновлювальних операцій на голові і, зокрема на вушній раковині, як правило, матеріал береться з далеких анатомічних регіонів з масивним кровопостачанням. При цьому виникають різні незручності, зв'язані з трансплантацією артеризованої тканини. Тому виникла необхідність вивчення артеріального кровопостачання областей, що знаходяться в безпосередній близькості від зони дефекту.

Цілеспрямоване топографоанатомічне дослідження судин голови і шиї і, зокрема, сонної артерії, було продиктовано двома задачами: дати детальну топографоанатомічну характеристику гілок сонної артерії, з позицій використання їх у якості реципієнтних судин при виконанні пластичних операцій артеризованими аутотрансплантатами на мікросудинних анастомозах дати морфологічну характеристику основним джерелам кровопостачання покривних тканин голови й артеризованим клаптям, що викроюються в зоні їхнього розгалуження.

Раніш дослідники не приділяли належну увагу вивченню початкових відділів сонних артерій, а також виявленню розходжень у їхній будівлі, діаметрі, кутах отходження гілок і їхньої кількості. У наш час, у період бурхливого розвитку оперативної техніки, зокрема, пластичних операцій на судинах, у тому числі і на сонних артеріях, є необхідність розробки цього питання. Знання загальних закономірностей і індивідуальних відмінностей ангіоархітектоніки украй важливі в практичній роботі пластичних хірургів, що використовують артеризовані трансплантати і мікросудинні анастомози даного регіону. Ангіоархітектоніка гілок зовнішньої сонної артерії і розподіл їх у покривних тканинах голови дозволяє розглядати цей регіон, як ангіосомну донорську зону артеризованих трансплантатів для пластики тотальних і субтотальних дефектів вушної раковини.

Для уточнення просторової будови гілок зовнішньої сонної артерії було виготовлено 47 корозійних препаратів.

У розміщенні артерій, що живлять шкіру обличчя, відзначається визначена закономірність: основні артерії і їхні великі гілки розміщуються по ходу м'язових пучків; навколо природних отворів обличчя артерії утворюють кільця, гілки яких живлять шкіру.

Кількість артерій, що вступають у шкіру, неоднакова в різних ділянках обличчя: відзначається велика їхня концентрація в шкірі вік, губ, кута рота, крил і кінчика носа, області вушної раковини.

У нашій клініці розроблена методика відновлення втрачених тканин вушної раковини за допомогою артеризованого заушного клаптя, із включенням в осьову живильну судину гілок задньої вушної артерії.

У цілому, даючи клініко-морфологічну характеристику артеризованим клаптям і трансплантатам з голови можна говорити про широкий діапазон можливостей проведення пластичних операцій при дефектах тканин голови і шиї, застосовуючи артеризовані трансплантати даного регіону.

Великий вибір тканин, надійне судинне забезпечення і довгі судинні ніжки дають можливість викроювати фасціальні, шкірні, шкірно-фасціальні, шкірно-хрящові артеризовані клапті і моделювати з них утрачені тканини вушної раковини, як зі збереженням живильних судин, так і вільно переносючи їх з наступним накладенням мікроанастомозів.

Сучасні засоби мікрохірургічної пластики розширюють можливості використання артеризованих ауто трансплантатів, у тому числі і з голови.